REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 231. Brașov, Duminecă 19 Octomvrie (1 Noemvrie) 1908.

Lupta în afară de parlament.

In momentul când stăm în fața gravei deciziuni a Coroanei în cestiunea reformei electorale și când adversarii votului universal și ai existenței noastre naționale se pregătesc a da din toate părțile asalt, strigând în gura mare că naționalitățile și demagogii proletariatului trebue să fie cu orice preț opriți de a int'a în parlament, este foarte remarcabilă ideea de apărare extremă, ce a pătruns ca fulgerul șirul combatanților pentru drepturile poporului.

Dacă e vorba așa că proiectul de reformă să ridice nouă ziduri încă și mai teribile decât cele de până acuma spre a face cu neputință ca reprezentanții masselor poporului: proletarii și naționalitățile să poată intra cum se cuvine în parlament, atunci ei n'au ce mai căuta în acest parlament și constrânși vor fi și unii și alții de a continua lupta pentru drepturile lor în afară de parlament.

Cel dintâi care și-a ridicat glasul pentru a semnala astfel situațiunea ce se va crea masselor celor mari ale poporului, dacă dreptul electoral, plural și public plănuit de guvern ar deveni lege cu toată opoziția lor, a fost organul partidului socialist „Népszava“, al căruia redactor a pregătit pentru o viitoare adunare de protestare extraordinară o propunere ce spune, că în cazul arătat partidul social-democrat nu va lua parte la alegerile de deputați pe această bază, că prin urmare organizația și metodul de luptă al partidului vor trebui să fie străformate imediat corăspunzător cerințelor unei lupte înafar de parlament.

Aproape simultan s'a făcut o asemenea enunciațiune și din partea deputaților naționaliști, a d-lor Dr. Vlad și Vaida din partea română și a d-lui Milan Hodza din partea slovacă.

Foile maghiare s'au grăbit toate a lua notă de această punere în perspectivă a unei pasivități generale parlamentare a social-democraților și a naționalităților.

Pentru noi Românii, cari dintre toate popoarele din Ungaria am înțeles mai întâi că cu suprematiștii noștri nu se poate sta la o masă și nu se poate exercita în comun nici un fel de libertate constituțională și că înainte cu zeci de ani am fost convinși că numai printr'o opozițiune extremă în afară de parlamsnt popoarele țării vor putea impune cu timpul celor dela putere respectarea drepturilor lor, ideea lansantă de ziarul socialist nu e nouă, nici surprinzătoare. Ceea ce îi dă însă în momentul de față o deosebită importanță este faptul că o îmbrățișază, pentru eventualitatea introducerii sistemului plural și a votării publice prin noua reformă electorală — aproape simultan toți cei nedreptățiți, adecă naționalitățile și întreg proletariatul muncitorilor.

E vorba numai de o propunere pentru un caz eventual. Cu toate acestea efectul e mare fiindcă așa cum se prezintă planul viitoarei lupte desperate în afară de parlament din partea uriașei falange a desmoșteniților, în aceasta solidaritate a procederei eventuale zace toată gravitatea amenințării cu pasivitatea.

E de înțeles deci când organul de frunte al coaliției apreciază amenințările cu pasivitatea generală zicând: »Nu voim nicidecum să micșorăm neajunsurile ce se pot naște din aceste amenințări, căci voim pacea cu naționalitățile și nu răsboiul«.

Bine, bine, dar până când să dureze o pace care să fie pentru naționalități numai liniștea mormântului ca individualități politice-naționale? La întrebarea aceasta să răspundă mai întâiu cavalerii votului plural!....

Andrassy și partidul poporal. In conferența de alaltăeri a partidului poporal și-a făcut apariția și contele Andrassy, dând celor întruniți unele »lămuriri« cu privire la votul plural. Se spune că lămuririle contelui Andrassy au fost primite de majoritatea deputaților poporali cu mare rezervă ba cu o răceală oareși care. După îndepărtarea lui Andrassy, membrii partidului și-au expus părerile lor. S'au ridicat obiecțiuni în contra eschiderei analfabeților, prin care partidul poporal perde pe cei mai credincioși aderenți ai săi. S'a mai relevat și faptul, că prin pluralitate, Evreii câștigă o preponderanță păgubitoare pentru interesele partidului poporal. Se crede în fine că membrii aristocrați ai partidului în frunte cu ministrul Zichy vor vota proiectul, pe când fracțiunea creștin-socială va lua poziție contra proiectului.

Delegațiunea austriacă a adoptat și creditul Bosniei. Reflectând la aserțiunea delegatului Kramar, că anexarea a provocat atâta întărâtare, deoarece guvernul nu ar fi știut să câștige inimile populațiunii și pentru că Serbia se găsește acum cu totul despărțită de mare, ministrul *Burian* spune că anexarea a fost primită în Bosnia și Herțegovina cu calm și entusiasm. Deasemenea în Serbia o afacere de sentiment pare a fi fost singurul motiv de escitațiune, deoarece numai decât a născut cestiunea de compenzațiuni. Cât despre izolarea Serbiei, Bosnia nu este situată pe mare și drumul la mare merge prin Bosnia și Dalmația. Delegațiunea a început apoi discuțiunea bugetului răsboiului.

Tratatul comercial cu Austro-Ungaria. »Neue Freie Presse« făcând o dare de seamă asupra stărei negocierilor ce se urmează la Viena, spune că guvernul austro-ungar, față de presiunile agrarienilor, nu va putea acorda României, — după cum a acordat Serbiei, — importul cărnei de măcelărie pe teritoriul austro-ungar.

Inregistrând aceasta știre »Voința Națională« spune că punctul de vedere al guvernului român, în această chestie, e de mult cunoscut și hotărât. Tratativele nu se pot urma decât pe baza unor concesiuni reciproce. Austro-Ungaria să admită exportul cărnei românești, iar în schimb să se facă unele concesii industriei austro-ungare, — negreșit întru cât nu va fi periclitată industria românească, — și anume asupra acelor articole, cari încă dela întocmirea tarifului general vamal au fost destinate ca bază à concesiunilor. Dacă informația ziarului vienez — zice »V. N.« — ar fi adevărată, atunci tratativele n'ar mai putea merge înainte, pentru simplul motiv că ar lipsi baza de înțelegere, și României nu i-ar rămâne decât să denunțe regimul convențional în vigoare. Chestia e deci nu se poate mai limpede.

„Din mizeriile noastre“.

II.

Continuând „Tribuna“ mai zice în articolul său din cestiune:

...»Numai zavistiei propagată de acest protopop se pot atribui și cele relatate de gazetă în sus amintitul număr: cineva, ca să învedereze, că »Gazeta« publică orice laude despre protopopul din Cluj și a partizanilor săi, — a trimes anonim niște lucruri imposibile »la Gazetă«. Confrații s'au grăbit să publice și astfel s'au văzut păcăliți în mod pe cât de crud, pe atât de condamnabil din toate punctele de vedere. Noi adecă nu ezităm să condamnăm mistificarea cărei au căzut(?) confrații noștri...«

Cazul e cunoscut. Acest anunț apocrif s'a furișat în adevăr în coloanele foaiei noastre fără de știrea redacțiunei, care, dacă l'ar fi cetit, ar fi trebuit să observe la moment proasta și răutăcioasa plănuire. Poate fi vorba dar de-o regretabilă întâmplare, nu însă de-o „păcăleală crudă“, nici chiar de-o „mistificare“. Faptul, pe care nici foaia din Arad „nu ezită“ a-l condamna, a devenit însă și mai calificat prin corespondența, ce, după comitere, s'a trimis, desigur de însuși făptuitorul, „Tribunei“ — adecă uneia din gazetele, în care își plasează corespondențele lor dușmanii protopopului din Cluj. Corespondentul din cestiune spune în numărul 216 al „Tribunei“, că s'a rămășit c'un altul că „bătrâna noastră „Gazetă“ publică ori-ce lucru în legătură cu vre-o *faptă vrednică* săvârșită de protopopul Dăianu — fie și imposibilă“, și se laudă că, apărând în adevăr în „Gazetă“ anunțul apocrif, dânsul a câștigat rămășagul. Adevărat că corespondentul care scrie sub pseudonimul „un preot“, pune rămășagul în cârca unui prietin coleg al lui, dar e evident, că *fabula naratur* de el însuși, că el însuși a săvârșit plăsmuirea și după-ce-a văzut rezultatul, s'a grăbit a-și da pe față în foaia, în care obicinuește a se răsboi, bucuria, că a păcălit „Gazeta“ și și-a făcut pofta de a râde de fruntașii bisericei, inventând istoria cu rămășagul.

Ceea-ce trebue să ne surprindă și să ne mire nu e însă aceasta purtare a unui om pătimaș și laș, ci nonșalanța cu care „Tribuna“, — deși corespondentul său le spune și le mărturisește toate fără de cea mai mică sfială, vine și — în urma părerei de rău, că adăpostește în coloanele sale o proză atât de josnică, și a așteptărei, ce le-am exprimat, ca spre a dovedi lealele sale sentimente de confraternitate să dea pe față pe cel ce i-a trimis corespondența — zice:

»...și îi asigurăm pe confrații noștrii că din parte-ne nici n'am bănuit complotul detestabil când am publicat, în numărul 216 al nostru corespondența dela Cluj. Și dacă ne-ar sta în putință am contribui bucuros la descoperirea autorului »prozei josnice și lipsită de orice pudoare morală și națională«, cum zice »Gazeta«.

„N'au bănuit complotul detestabil“ — și totuși corespondența ce au publicat'o în Nr. 216, nu vorbea decât de acest complot,... „dacă ne-ar sta în putință am contribui bucuros la descoperirea autorului“ — și totuși trebuia să le fie clar din primul moment că autorul — fie nemijlocit, fie numai intelectual — nu putea fi altul decât însuși corespondentul lor din Cluj.

După cele expuse până aici am putea să ne complimentăm și să încheiem discuțiunea, care în asemeni circumstanțe și față cu-o astfel de confraternitate devine absurdă.

Credem însă neapărat de lipsă, nu pentru confratele din cestiune, ci pentru publicul român a mai face de încheiere încă câteva constatări.

„Tribuna“ ca vrăjmașă fățișă a protopopului unit din Cluj și a grupării înjghebate la banca „Economul“ — „condusă de el“ găzduiește proza și numai proza celor ce se răsboiesc cu acest protopop și cu celalalt conducător al grupării amintite. Aceasta e învederat și privește pe cei dela foaia arădană. Ei însă vor cu totadinsul să înfățișeze și „Gazeta“ ca organ susținător al certelor dela Cluj, care ar servi poftelor de răsboire a celor dela „Economul“. In contra acestei insinuări, lipsite nu numai de temeiu, ci și de simțul leal de confraternitate, protestăm. Insuși corespondentul din Cluj al „Tribunei“ afirmă față de noi numai, că „Gazeta“ publică ori ce lucru în legătură cu *vre-o faptă vrednică* săvârșită de protop. Dăianu — fie și imposibilă“. Ne reproșează deci, că prea suntem înclinați a lăuda faptele vrednice ale protopopului. Dar ce să facem? Să nu le lăudăm? Ori să le retăcem cu intențiune sau chiar să le dezaprobăm?

Așa ceva nu cade nicidecum în obiceiurile noastre. Noi totdeauna neam bucurat de ori-ce faptă cinstită românească și am încurajat'o și lăudat'o fără exagerare, dar din toată inima fără de a întreba mai înainte de ce persoană a fost săvârșită. In ce privește pe Românii din Cluj și certele nenorocite din sânul lor avem conștiința, că n'am contribuit cu nimic la ațâțarea lor, ci convingându-ne că aceste certe isvoresc mai cu samă din ambițiuni, patimi și interese personale, ne-am ferit de ori-ce amestec și am păstrat totdeauna rezerva ce ni-a impus'o lealitatea față cu cauza și interesul nostru general românesc. Când am dat loc în coloanele noastre câte unei corespondențe ori comunicări sau întâmplări din Cluj, am făcut-o întotdeauna în mod imparțial și obiectiv. Dacă gruparea dela „Economul“ are în activul ei mai multe fapte vrednice săvârșite, ii servesc numai spre laudă. Regretăm, că gruparea cealaltă nu ne dă ocaziune să se egaliseze cel puțin cumpăna faptelor bune înregistrate, dacă nu să facă să cadă chiar în favoarea ei.

Să ne ierte cei dela „Tribuna“, dar noi nu înțelegem cum se poate ca ei, declarând de tătari pe cei dela „Economul“, să-i șteargă cu totul din vocabularul celor cu drept de existență, și în cazul special să conzidere protopopiatul unit din Cluj de nul și neavenit.

Aşa de pildă s'au petrecut în anii din urmă multe în parohia română-unită din Cluj, cari oferă un interes pentru biserica şi pentru poporul nostru. S'a ridicat un edificiu pentru parohie şi şcoală, iar zilele trecute s'a ţinut adunarea generală a fondului pentru şcoala de fete română, în care s'au dat lămuriri despre un contract încheiat între biserică şi fondul şcoalei din incidentul unui împrumut de 27 mii coroane ce l'a făcut biserica la fond. S'a constatat cu aceasta ocaziune, că un membru, care aparţine grupărei contrare, anume d-l Baziliu Podoabă, a mers în dorul său de răzbunare personală faţă cu protopopul, până a denunţa societatea fondului, prezidată de acesta din urmă, la fişpan. Această faptă, care pe lângă multe altele explică parte mare din mizeriile clujene, a fost reprobată de adunare şi Podoabă a fost dojenit pentru purtarea sa scandaloasă chiar de un membru din gruparea, căreia îi aparţine. Despre toate acestea noi am publicat un raport cu totul obiectiv. „Tribuna" pe cât ştim n'a luat nici o notă de toate acestea, pe câtă vreme pot să vină la socoteală grupărei conduse de protopopul, pe care îl ureşte atât de cumplit. Pentru purtarea scandaloasă a lui Basiliu Podoabă, vechiul ei corespondent şi aderent, nu găseşte de altă parte nici măcar un singur cuvânt de reprobare.

Răul obiceiu contras de demult pe conta naivităţii publicului nostru cetitor, de către gazetarii dela Arad, de-a teroriza, sub pretextul că ar reprezenta sentimentul public, pe cei ce le sunt contrari într'o cauză sau alta, vede ori-ce om cuminte, că nu mai poate fi tolerat în timpul şi 'n împrejurările de faţă.

In fine după ce ne vedem bănuiţi şi învinuiţi pe nedrept, că am fi părtinitori, ba că ne-am fi pus chiar în serviciul protopopului unit din Cluj, ni-se va permite, credem, ca pentru lămurirea atitudinei atât de stranie şi contrazicătoare a „Tribunei" într'o afacere aşa de clară şi lămurită ca cea privitoare la consecvenţele anunţului mincinos trimis nouă dela Cluj, să constatăm *a*) că directorul actual al „Tribunei" e certat amar cu protopopul din Cluj încă de pe când acesta i-a luat locul la „Tribuna" cea vechie din Sibiiu, *b*) că de pe atunci se datează marea lui duşmănie şi faţă cu celălalt conducător al grupărei dela banca „Economul", care l'a fost demascat, că în ascuns ţinea conventicule cu faimosul Ieszenszky şi că umbla cu doi bani în trei pungi.

Aceasta esplică mult, de ce acele două persoane din Cluj au căzut făr' de milă sub interdictul celor dela foaia din Arad şi de ce i se ia în nume de rău „Gazetei" până şi publicarea corespondenţelor, în cari se recunosc unele fapte vrednice ale lor.

Aici se încep mizeriile, de cari sufere tare din nenorocire şi ziaristica noastră şi recunoaştem că timpul reclamă cea mai radicală lecuire a lor.

Ambasadorul Franţei a fost primit alaltăeri în audienţă specială de Maj. Sa remitându-i o scrisoare autografă a preşedintelui Fallières, redactată în terminii cei mai călduroşi. Preşedintele republicei franceze exprimă mai întâi mulţumiri pentru notificarea anexărei Bosniei şi adaogă că guvernul republican, având în vedere interesul comun al Europei şi menţinerea păcei, va contribui pe cât îi este cu putinţă a stabili un acord. Făcând aceasta se va lăsa a fi condus de sentimentele de cordială simpatie de cari sunt animate guvernele din Viena şi Paris.

Deschiderea Sobraniei. Regele Ferdinand a deschis alaltăeri Sobrania cu un mesagiu din care relevăm următoarele pasage: »Inspirat numai de idealul poporului bulgăresc, lucrând pentru salfgaldarea intereselor sale, am proclamat independenţa Bulgariei. Mulţumesc naţiunei pentru sentimentele cu care a primit această cauză justă. Intrucât priveşte calea ferată orientală, politica noastră economică generală precum şi interesele ameninţate ale apărărei naţionale cereau în mod imperios ca toate căile ferate să fie în mânile statului. De aceea guvernul a luat exploatarea liniei orientale anunţând însă că va ţinea cont de toate drepturile dovedite şi că va despăgubi pe cei, care au dreptul la o despăgubire. Guvernul în sforţarea sa de a consolida situaţiunea internaţională a Bulgariei ridicând ţara la rangul de stat independent hotărând singur de politica sa, este în drept a crede că va obţine buna dispoziţiune a marilor puteri precum şi încrederea vecinilor săi.

Regele relevă apoi că se bucură de a constata recepţiunea solemnă şi amicală ce i-s'a făcut la Budapesta de Maj. Sa Monarhul nostru şi termină învitând Sobrania să aproabe cheltuelile necesitate din cauza gravelor evenimente politice.

După citirea discursului tronului, Sobrania a ţinut prima ei şedinţă. Primul ministru a dat citire proclamărei din Târnova, apoi a fixat şedinţa viitoare [illegible] Vineri. Reprezentanţii puterilor nu au asistat la înaugurarea Sobraniei.

Bulgaria concediază rezerviştii. Guvernul bulgar a remis alaltăeri răspunsul la demersurile reprezentanţilor puterilor. Guvernul declară prin acest răspuns, că este însufleţit de intenţiuni pacifice şi că nu a avut niciodată intenţiuni agresive în contra Turciei. Pentru a da o probă de sentimentele sale pacifice, rezerviştii chemaţi sub drapel vor fi liberaţi şi nu se va chema nici o altă clasă. Guvernul a manifestat de asemeni dispoziţiunea de a se *înţelege cu Turcia prin trimiterea a doi delegaţi însărcinaţi a sonda dispoziţiunea Porţei.* Va face de asemenea, tot ce-i va sta prin putinţă. pentru a ajunge la o înţelegere directă cu Constantinopolul.

In urma demersurilor marilor puteri, guvernul a concediat pe rezerviştii cu începerea dela 31 Octomvrie în loc de 3 Noemvrie.

Programul conferinţei internaţionale. DinParis se anunţă că discuţiunile privitoare la programul viitoarei conferinţe se vor continua la Petersburg. Ambasadorul Germaniei la Petersburg va preda zilele acestea guvernului rusesc programul alcătuit de Germania şi Austro-Ungaria. In acest program sunt aduse şi acele puncte, pe cari le-a pretins Austro-Ungaria. In cercurile politice de aici se crede că puterile vor conveni asupra proiectului prezentat de Germania.

De ale Ţării Oltului.

(Fine.)

Carierele de piatră dela Perşani sunt în esploatare de peste una sută de ani. Erariul şi-a golit cariera sa de piatră bună de lucru, iar foştii lui chiriaşi, nişte Nemţi maghiarizaţi, au deschis noui cariere pe pământul luat dela ţărani. Ai noştrii nu s'au îndrednicit nici aci, nici în altă parte nici unul singur, să deschidă o carieră şi să pună în vânzare cea mai bună gresie pătrată, fie pentru zidărie, fie pentru lucrări de sculptură.

Făcutul varului a nutrit pe boierii noştri dela Veneţia, Comana de sus, Grid, Părău, sute de ani, pe cei mai mulţi — unii îl făceau, alţii îl duceau pe Ardeal, pe la Sighişoara şi Mediaş, etc., ca să-l vândă pe bani şi bucate. Acum au găsit şi dânşii că piatra de var dela Cuciulata şi Comana de sus, dă un var mai uşor şi mai bun decât cea dela Veneţie. Sunt patru bănci româneşti în apropiere şi nu s'a învrednicit nici unul sau vre-o singură bancă, să zidească un cuptor sistematic (circular) pentru ars varul, — care ar putea să coste 1—200 florini, cum se văd de-acele destule la Racoş, pe la Braşov, pe valea Prahovei. Un atare cuptor de ars var ar fi un isvor insemnat de bogăţie şi de venit pentru popor anul întreg. Unii ar găsi ocupaţie şi câştig bun la scos piatră, alţii la tăiat lemne din pădure, alţii la cărat piatra şi lemnele la cuptor şi varul dela cuptor la gară. Necesitatea de multe lemne la cuptor, ar face un însemnat venit satelor din apropriere, căci ar putea pune în tăiere pădurile bătrâne cu lemnele lor scorburoase noduroase, cari s'ar vinde cu bun preţ pe loc, şi s'ar întineri şi pădurile ca să producă d'aci 'nainte lemn de muncă. Un singur contabil cu 3—4 cl. gimnaziale, ar putea conduce întreaga daraveră, care să aducă sute de mii de coroane pe an şi fără de nici un *rizic.* Alţii ar găsi că este în interesul comunelor însăşi, să se construiască linia Şercaia-Homorod — numai lucrări de terasament şi balastare cu 3—4 podeţe ca să poată circula cel puţin un motor cu 3—4 vagoane; singur petrişul din prundul Oltului, ar adnce la 5—8000 coroane venit net fiecărui sat, şi care se premeneşte an de an şi de care se simte aşa mare lipsă în Ardeal în toate satele de peste Olt.

Băile dela Veneţie cu isvoare minerale diferite şi de cea mai bună calitate şi la o poziţie admirabilă cu persective încântătoare — situate în apropierea a 4 mari comune româneşti sunt neglijate cu totul şi date unui *strein* în arândă pe mai nimica toată, Ele ori cât de minunate ar fi în efectele lor, nu se pot vizita şi atrage lumea la sine, fiindcă comunele acele de foşti *boieri* nu sunt în stare nici una să facă un *drum cum se cade*, şi nu fiecine este dispus ca mergând la baie pentru căutarea sănătăţii pe drumurile actuale să-şi rupă gâtul!! Dându-le unui consorţiu în arândă pe 25—30 de ani uşor ar putea face vre-o 2—3 oteluri cum se cade şi să atragă lumea la sine ca în fie-care sat să lase câte 15—20,000 coroane pentru alimente şi transporturi. Dar condiţiunea indispensabilă pentru prosperarea lor este mai întâi drumuri bune şi adăpost bun — oteluri şi case de închiriat. Băile puse în rânduială ar atrage alte venite după sine — încuragiarea industriei de casă — rufe de aşternut şi de băi pentru vizitatori, apoi debuşeul pentru diferite produse ale industriei de casă, care în partea locului, la vechii moşneni este originală, antică şi binişor desvoltată.

Apoi în întreagă Ţara Oltului atât de prlincioasă culturei poamelor nu se găseşte nici o singură *grădină ori pepinerie de specula*, nici un singur cultivator ori negustor de fructe în mare. Vezi dealurile pleşuve şi coastele goale, de sute de ani, nedând nici un folos şi un pământ al nimănuia, unde ar putea să fie cele mai bune grădini de pomi.

Iată unde ar trebui pus umărul şi lucrat cu toată stăruinţa — iar nu numai întru a scoate advocaţi peste advocaţi şi solicitatori de dascăli şi preoţi.

Ion de pe Văcarea.

STIRILE ZILEI.

— 18 Octomvrie v.

Românii din Ţara Bârsei vor manifesta mâne pentru votul universal. In aceiaşi zi se vor ţinea adunări de popor numeroase mai în toate ţinuturile locuite de Români. Tot omul, care îşi iubeşte neamul şi înţelege marea însemnătate a luptei, ce s'a încins azi în toată ţara pentru dreptul electoral, se va simţi dator în aceste momente de-a contribui din parte-i la puternica manifestaţiune generală, luând parte la adunări. Românii din Braşov şi toată ţara a Bârsei au să dovedească la rândul lor, că sunt conştii de dreptul sfânt al poporului, luând parte la adunarea, ce se va ţinea *mâne, Duminecă, la orele 1 p. m. în sala hotelului Central Nr. 1.* Conform programului stabilit de d-nii convocători vor lua cuvântul în adunare, d-nii adv. I. Lengeru, Dr. N. Vecerdea şi părintele Dr. V. Saftu. Bine înţeles că vor vorbi şi dintre domnii deputaţi, cari şi-au anunţat participarea la adunare. După adunare va avea loc la oarele 6 p. m. o cină comună în sala albastră dela »Reduta« din cetate.

In congregaţiunea comitatului Braşov, ţinută alaltăeri sub presidiul d-lui fişpan conte Mikes, lucrurile au mers strună, resolvându-se în timp relativ foarte scurt cele 174 puncte dela ordinea zilei. In discursul său de deschidere fişpanul a făcut şi câteva enunciaţiuni din domeniul politicei. Vorbind despre evenimentele din Balcani relevă unanimitatea cu care a fost primită în Ungaria anexarea Bosniei şi Herţegovinei. Petrecerea mai îndelungă a Maj. Sale Monarchului e aptă a întări înţelegerea bună între »naţiune« şi coroană. Trecând apoi la proiectul reformei electorale fişpanul crede, că şi în comitatul Braşovului vor avea loc manifestaţiuni de protestare, dar — după cum este de prevăzut — aceste manifestaţiuni vor decurge în

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Mişcarea artistică şi culturală în România.

Fine.

In timpul din urmă s'au adunat multe motive româneşti şi s'au publicat, mai cu seamă de câteva doamne, albume de ţesături şi cusături naţionale. Insemnez aici cele mai însemnate recomandându-le publicului nostru spre a le folosi la ţeseturi de orice fel.

1. Cel dintâi *»Album de broderii şi ţeseturi româneşti«* (Din ornamentica română), publicat în Transilvania (Sibiiu) este al D-lui profesor *D. Comşa* cu 40 table colorate, de 33/44 centimetri. Este o bogăţie nepreţuită de tot ce priveşte ţeseturile româneşti şi este admirabil executat în institutul artistic a lui Ios. Drotleff din Sibiiu şi costă vreo 60 lei.

2. Un alt *„Album de broderii şi ţeseturi româneşti"* editat de D-ra *Minerva Cosma* cu 21 table, format mai mic, 24/32 cm. tipărit tot la I. Drotleff, foarte frumos executat şi costă 16 coroane.

3. D-ra M. Cosma a mai publicat 2 caete mici cu *modele de cusături româneşti* tot colorate, cari costă câte 1 leu caetul.

4. Albumul de *»Cusături româneşti«*, culese de D-na *Elena C. Cornescu* s'a publicat de librăria *Socec* din Bucureşti la 1906 pe 40 table de 29/30 cm. colorate. Cuprinde o comoară de izvoade de pe cămăşi, fote, cătrinţe, covoare etc. Aceste izvoade bătrâneşti sau numite şi româneşti D-na Cornescu le-a adunat în timp de 15 ani, de prin deosebite districte ale României şi a fost ajutată de multe prietine, copii şi nepoate de ale D-sale. Lucrarea D-nei Cornescu merită să fie imitată şi folosită de fiecare Româncă în lucrările D-lor pentru care scop o şi recomandăm cu toată căldura. Preţul acestui bogat volum este de 40 lei.

5. Un alt *album cu modele de cusături naţionale* s'a publicat de D-na *Elisa Marghiloman*, cuprinde 104 foi colorate, preţul 80 bani, depositul la librăria Socec —Bucureşti. Este foarte bogat în desemne şi preţul foarte mic.

6. Un alt *album de modele de cusături pentru costume naţionale culese în judeţul Muscel în 1892* este cel editat de I. Niculescu — Bucureşti şi costă cu preţul redus 5 lei şi are 17 table de 22/30 cm. Esecutarea e bunicică, dar coloritul putea fi mai bun

Multe modele de ţesături româneşti sunt publicate şi prin deosebite reviste străine. Astfel d. *Emil A. Chiffa* din Bistriţa atrage atenţiunea (vezi »Gazeta Tniei« Nr. 124—1905) asupra Almanachului revistei beletristice *»Ország-Világ«* din Budapesta, unde D-sa a găsit 39 modele româneşti. Şi în aceasta direcţiune ar putea face foarte mult »Asociaţiunea transilvană« precum şi preoţii, învăţătorii, băncile etc. şi ar da un avânt artei naţionale, azi în complectă decadenţă.

* *

Administraţiunea *Casei Şcoalelor*, de pe lângă ministeriul instrucţiunei publice, în dorinţa de a înfiinţa o bibliotecă ştiinţifică de popularizare şi care să servească la răspândirea adevărurilor ştienţifice şi aplicaţiunilor lor, la formarea caracterului, educarea voinţei, iubirea muncii şi la desvoltarea dragostei pentru natură în general şi pentru ţara românească în special, — a publicat zilele aceste un concurs în următoarele condiţiuni:

1) Se pot prezenta la concurs: lucrări originale, traduceri sau prelucrări din scrieri străine şi culegeri din scrieri româneşti cu cuprins *ştiinţific.*

2) Cărţile cuvenite trebuesc făcute pentru vârstele: a) până la 12 ani, b) până la 16 ani şi c) până la 20 ani ale etăţii elevilor.

3) Autorii sunt rugaţi să întrebuinţeze în aceste scrieri o limbă românească curată şi ferită de orice vorbe străine fără rost. Stilul să fie cât se poate de atrăgător şi deosebit de cel didactic, precis dar nu obosi or.

4) Publicarea se va face pe cheltuiala *Casei şcoalelor*, iar autorii vor primi, odată pentru totdeauna *30* lei pentru câte o coală de tipar formatul 16.

O carte va avea cel mult zece coale. Casa şcoalelor va îngriji de ilustraţii bune şi bine alese, cari să ilustreze cuprinsul şi să-i înlesnească înţelegerea.

5) Scrierile pot fi înaintate Casei Şcoalelor până în ziua de 31 Decemvrie 1908.

O comisiune alcătuită anume în acest scop va cerceta toate scrierile primite şi va hotărâ cari din ele trebuesc premiate şi va îngriji de tipărirea lor, împreună cu autorii.

I. M.

liniște. După discursul fișpanului, primit cu mari aprobări, s'a trecut la ordinea zilei. O desbatere mai lungă s'a încins în jurul cestiunei locului de târg de »sub Strajă« S'a hotărât în fine, ca acest loc să nu poată fi folosit pentru târg.

Studențimea română academică din Șemniț sub cele mai frumoase auspicii și-a inaugurat în 17 Octomvrie noul an școlar prin tradiționala serată de cunoștință sub presidiul d-lui cand. ing. sylv. *Baiu Crăciun*. Nimbul seratei de un caracter atât de confidențial și intim a fost înălțat prin presența simpaticului domn asistent ing. forest. Valeriu Linția și a iubitului oaspe din București d-l inginer Ioan Mureșean, care voiaja spre Bruxela. După un an de zile, iarăși plin de bucurie și emoție, d-l president bineventează în cuvinte patetice pe amabilii oaspeți, pe vechii colegi de studii și'n deosebi pe noii veniți, fixându-le în conturi generale misiunea nobilă a tinerei generații nouă; le pune la inimă sufletul larg și plin de trezvie al poporului român, bunătatea, dragostea și sentimentele cele mai conciliabile, cari să le prindă sufletele într'o continuă horă veselă, superioritatea iubirei de neam și de lege a poporului nostru, având etern înaintea ochilor sufletești pe marii 'genii luminători și proroci providențiali din trecutul nostru; îndeamnă la muncă pentru emanciparea noastră culturală și economică și a desvoltărei conștiinței și demnității de Români, căci noi — zise — avem un ideal, pentru realisarea căruia trebue să lucrăm, însă »purtându-ne fruntea în veci senină«. Pe de altă parte — *gaudeamus igitur juvenes dum sumus*, căci nu preste mult *non eadem erit aetas non mens* după a lui Horațiu filosofie. Golește apoi pocalul pentru mărirea neamului, ce-l reprezintă în Șemniț acest drăgălaș mozaic sau buchet de studenți, cules de prin câmpiile, văile și munții plini de farmec al Transilvaniei și Bănatului... Iar ceilalți ca un ecou superb răspund în simfonia sublimă a cântecului de redeșteptare. Și... mai departe era atâta dor și foc și voie bună, căci doina străveche dela plug mișca ca o vraje sufletele. — *Cor*.

Inginer ca primar orășenesc. Sub titula aceasta a ținut d. Blum la societatea inginerilor din Baden o foarte interesantă prelegere. Ansă a dat la aceasta faptul, că în Manheim voesc să aleagă vice-primar orășenesc asupra cestiunilor technice. Blum demonstrează, că aceasta este numai o »superstiție de 100 de ani« proastă și nimic altceva decât un „obiceiu rău". Inainte cu 100 de ani acela devenia primar, despre care se convingeau, că are un deosebit simț practic. Astăzi însă când întreagă viața orășenească așa zicând se basează pe cestiuni și întrebări technice, este imposibil a menține și pe mai departe ca iuriști și alți sofiști de paragrafe să-și spună cuvântul ultim în afaceri curat technice. Interesul cardinal al publicului este ca specialiști să conducă daraverile orășenești, iar nu diletanți. Astfel interesul public este identic cu al inginerilor, scurtă vreme ne desparte de aceea, ca superstiția de 100 de ani și obiceiul rău să se transforme. — *De sub Copaci*.

O nouă ascensiune a balonului Zeppelin. Alaltăeri după amiazi contele Zeppelin a făcut o nouă ascensiune cu balonul său, în care se afla și ducele Albrecht de Würtenberg. Călătoria aeriană, care a durat 3 ore și jumătate, s'a făcut fără nici un incident.

Apele Dunărei. Din București se scrie: De mulți ani apele marelui fluviu n'au fost așa de scăzute ca acuma. Din pricina aceasta navigația sufere multe neajunsuri. Societatea austriacă de navigațiune a suspendat escala din portul Turnu-Măgurele din această pricină. In foarte multe părți s'au format bancuri de nisip, în locuri în cari nici în timpul secetelor mari nu se formează. La Turnu-Severin apele sunt așa de scăzute, încât se văd câteva din picioarele podului lui Traian, fenomen iarăși foarte rar, iar ceva mai jos de port s'a format un enorm banc de nisip.

Evacuarea sandjacului Novibazar. Alaltăeri dimineața trupele austro ungare au părăsit Plevlje. Sandjacul Novibazar a fost complect evacuat. La Plevlje s'a dat în presară un banchet de adio la cazinul ofițerilor. la care au asistat toți ofițerii turci din garnizoană.

Mișcarea femenistă în Anglia. In cursul ședinței de Joi a camerei comunelor engleze, sufragetele ce se aflau în tribuna publică au manifestat din nou în favoarea acordărei drepturilor electorale la femei. Sufragetele au fost îndepărtate din localul adunărei. Manifestările s'au reînoit și în fața parlamentului unde sufragetele au cercat să pătrundă cu forța în parlament. Ele au fost însă impiedecate de poliție.

Concert în otelul »Europa«. Mâne va avea loc în otelul »Europa« primul concert dat de muzica orașului sub conducerea d-lui Max Krause. Programul concertului este foarte variat. Inceputul la oarele 8 seara. Intrarea 60 b.

Avis. Din cauza repausului Duminecal va fi deschisă in cetate mâne numai farmacia »La speranță« a d-lui Fr. Jekelius.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spirtul lui Moll și sarea, care prin fricțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor. 90 banī. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. In depositele din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzut cu marca de scut și subscriere. — (2)

In preajma alegerei de învățător din Brașovul-vechiu.

— 20 Oct. n. 1908.

Inainte de aceasta cu câți-va ani cine oare s'ar fi cugetat să ajungem vremuri atât de grele? Incepuse și poporul nostru să dea înainte pe toate terenele, începuse să se desmorțească la căldura, cu care numai încetul cu încetul i-a fost dat să se împrietinească. Se părea că soartea noastră o să ia o întorsătură mai favorabilă decât aceea care-i fusese hărăzită până atunci.

Iată însă că în creerul unui atotputernic stăpân, care nu ne prea avea la inimă, s'a ivit pentru noi fatalul gând de a ne împiedeca în calea noastră spre lumină și spre o soarte mai bună. In contra așteptărilor noastre o lege a fost sancționată, și și mai contrar așteptărilor noastre, această lege a început deja să fie pusă în praxă — și ce-i mai mult — cu tendințe din cele mai nefavorabile pentru progresul nostru.

Insă »Credința 'n zilele de apoi!«.. cum zice poetul neamului nostru, să nu ne părăsească. Uniți să fim numai. Nu e totul pierdut! De conducătorii și luminătorii noștrii să ne îngrijim în prima linie, cari astăzi — unii pe drept, alții pe nedrept — sunt suspiționați de noi. Turma fără păstor bun se împrăștie și se pierde.

Nu de mult timp s'a deschis concursul pentru alegerea unui învățător la școala românească din Brașovul-vechiu și tocmai în această cauză voiesc să spun câteva cuvinte. Bine să vă cugetați ce faceți acum Români din Brașovul-vechiu, căci ceea ce faceți nu faceți pentru o lună-două, nici pentru un an-doi, ci pentru zeci de ani poate. Cearta și zavistia nu V'a desbinat încă ca în alte locuri și de Brașovul-vechiu numai lucruri bune s'au auzit până acum. Azi poporenii români din Brașovul-vechiu față de mulți alții stau la un nivel cultural destul de înaintat.

Acel popor muncitor și gata de orice jertfe, în frunte cu vrednicul lor preot, nu a pregetat și nu pregetă nimic ce ar putea fi pentru înaintarea și ridicarea lui. »Reuniunea femeilor«, apoi »Corul bisericesc« și lumesc, biblioteca și alte lucruri bune și frumoase sunt tocmai pe cari nu le au Românii din orice loc. Deoparte »Reuniunea« de altă parte »Corul bisericesc« constătător din tot atâți tineri cu tragere de inimă pentru binele obștesc al nostru, au adus roade frumoase împodobind și înfrumsețând biserica și școala cu rezultatul material ce-l au în fiecare an dela 3—4 petreceri, cumpărând clopot la biserică, cărți pentru luminarea poporului, bănci pentru școală și alte atâtea lucruri folositoare. Și pentru conducerea înțeleaptă a căpeteniilor lor poporenii din Brașovul-vechiu nu rămân nerecunoscători. Dovada cea mai bună e, că în vara anului acestuia cu umanitate au ridicat salarul viitorului învățător după noua lege școlară.

Salarizarea învățătorului s'a îmbunătățit așa-dară, cu mult în raport cu cea din trecut. Grijiți dar, ca în schimbul banului legat în 12 noduri și pe care acum trebue să-l dați pentru luminarea fiilor și nepoților voștri, să vi-se dea, și să vă alegeți un om, dela care puteți cere și care poate presta ceea-ce e dator să presteze. Ingrijiți-vă din bună vreme de un om pe care mai târziu să nu vă pară rău că l'ați ales în fruntea voastră. care stând de-a-dreapta harnicului vostru preot, mână în mână să lucre pentru binele și înaintarea voastră. De un învățător, cu care să vă puteți prezenta ori și unde aveți lipsă, de un învățător care se întrunească și condițiile puse de noua lege școlară și care să nu fie azi-mâne dificultat din partea inspectorului regesc, de un om care să ducă cu pricepere mai departe corul înființat de zelosul prof. de muzică seminarial Andreian, d-l Tim. Popovici, și în fine de un om, care și la bine și la rău să stea lângă voi dându-vă sfat și ajutor.

Marele Șaguna ni-a dat dreptul a ne alege conducătorii noștri, preoți și învățători, folosiți-vă deci de dreptul ce-l aveți și nu vă lăsați influințați ci țineți numai înaintea ochilor voștri, binele și progresul vostru pe toate terenele. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Prietinul.

Numărul jubilar al „Gazetei Transilvaniei" se poate comanda direct sau prin librării cu prețul de 1 coroană 50 bani în Austro-Ungaria și 2 coroane (2 Lei 20 bani) în România și străinătate.

Venitul curat ce va rezulta din desfacerea ediției jubilare, a „Gazetei" *se va da fondului jubilar pentru ajutorarea ziariștilor români din Transilvania și Ungaria.*

Din domeniul aerostației.

Cuceririle tot mai mari în domeniul aerostației au pus pe gânduri și pe arhitecți. Cine poate prevedea la ce rezultate surprinzătoare se va putea încă ajunge după atâtea stăruințe dintr'o parte și dintr'alta. In fie-care țară civilizată se găsesc oameni cari și-au pus ca cea mai de căpetenie problemă a vieței lor rezolvarea acestei probleme, și averi considerabile se cheltuiesc în acest scop pe întreg pământul.

Un arhitect din Filadelfia, care are aerul de a fi proroc, a ținut seamă în construcția unui imobil și de rezultatele ce se vor obține probabil în aerostație El a construit la partea de sus a clădirei o terasă de 100 metri în lungime și lărgime. Pe ea se vor opri aeroplanele cari vor urca pe locatarii din caturile de sus.

Inginerul nostru s'a gândit la cuceriri sigure în aerostație, dar dacă cumva se va fi înșelat, terasa poate fi în cele din urmă folosită la jocul cu mingea pentru copiii din etajele de sus...

*

Dar vrea să fie și mai interesant și mai original orașul Kissimmee din Florida (America de Nord) care a elaborat și un regulament pentru circulația aeriană.

Limita de plutire, departe de oraș e stabilită la 20 de mile în linie verticală de-asupra orașului; orice persoană care posedă un aparat aierostatic e datoare a plăti o taxă, ca și pentru bicicletă, motocicletă sau automobil: 20 dolari pentru un balon captiv, 30 dolari pentru un balon liber, 50 dolari pentru un dirigiabil, 100 dolari pentru un aeroplan, 150 dolari pentru un helicopter și 300 dolari pentru un ornitopter (aparat pentru sburat).

Comuna însă se îndatorește tot prin acest regulament de a nu lua nici o taxă pentru transporturile de mărfuri pe cale aeriană — și asta spre a încuraja și a da avânt comerciului pe calea aeriană.

Sunt reglementate amenzi pentru orice incident, pentru atingerea unei case, a unui stâlp sau a unei linii telegrafice sau telefonice etc. Fiecare aerostat e apoi îndatorat să aibă toate semnalele trebuitoare.

Pentru îndeplinirea așa numitei poliții aeriene orașul a hotărât să cumpere un aeroplan care să observe păzirea prescripțiunilor regulamentului — acesta va fi cel dintâiu aeroplan de poliție aeriană — și americană...

M.

ULTIME ȘTIRI.

Sigetul-Marmației, 31 Oct. In congregațiunea comitatensă, ținută alaltăeri, vicarul Tit *Bud* a propus să se facă o reprezentațiune la guvern *pentru votul universal egal și secret.* Pentru propunerea aceasta au vorbit protofiscalul comitatens Dr. I. *Mihalyi* și vicariul rutean. Contra a vorbit directorul academiei reformate Dr. Pap Tiber. Punându-se la vot propunerea d-lui vicar Tit Bud a căzut numai cu 14 voturi. — *Cor.*

Belgrad, 31 Octomvrie. „Berliner Tageblatt" află din Ueskueb că comitetul revoluționar bulgar din Macedonia a *condamnat la moarte pe regele Ferdinand* pentrucă spre a-și putea ajunge scopul a sacrificat autonomia Macedoniei intereselor sale personale.

Belgrad, 31 Octomvrie. După atmosfera ce domnește în cercurile politice de aci precum și din tonul presei sârbești, se poate deduce că situația s'a înrăutățit. Agitația crește din nou și ziarele își reiau din nou tonul răsboinic. După cât se pare misiunea prințului moștenitor și aceea a ministrului de externe Milovanovici nu vor fi încoronate de succes. Politicianii, comercianții și toate cercurile sârbești se silesc să obție pe ori-ce căi promisiuni de sprijin din Rusia. Meetingul de alaltăeri după amiazi a fost organizat pentru crearea unui curent. Pe măsură ce sansele unui succes pe cale diplomatică scad, cresc din nou predispozițiile războinice.

Paris, 31 Oct. Ziarul „Le Temps" află din Sofia că Turcia și Bulgaria au încheiat un acord preliminar. Poarta recunoaște independența Bulgariei, care, din partea ei, consimte să plătească o îndemnitate pentru calea ferată orientală și tributul pentru Rumelia orientală. Spre a menaja amorul propriu al Bulgarilor, expresia „tribut" n'a fost întrebuințată.

Glume.

Perifrază.

Judecătorul. — Și unde te-a mușcat cânele?

Țăranul. — Trei zile n'am putut să stau jos...

*

In cursul unei discuțiuni:

— Ești un... dar las'... prefer să țin expresia pentru mine!

— Ține-o... Poate că se potrivește mai bine dumitale!

*

Dela manevre:

— Măi deșcă, e adevărat că tu ai făcut doi prizonieri?

— Da, d-le căpitan.

— Și cum ai făcut de ai prins tu singur doi inși de-odată?

— I-am înconjurat!

*

La restaurant.

— Să vă dau o ciorbă rusească foarte bună...

— Bine... Da ia ascultă, ciorba asta a fost desinfectată la graniță?

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce

Cursul pieţei Braşov

Din 31 Octomvrie n. 1908

Bancnote rom.	Cump.	18.76	Vând.	18.82
Argint român	"	18 60	"	18 80
Lire turcesci	"	21.40	"	21.[illegible]0
Scris. fonc. Albina 5%	"	100.—	"	101.—
Ruble Rusesci	"	2.5. 1/2		2.53
Napoleondori.	"	19.04	"	19.16
Galbeni	"	11.20	"	11.[illegible]0
Mărci germane	"	117.20	"	117.3

Banca Naţională a României.

Situaţiune sumară.

1907 13 Octomvrie	Activ:	1908 4 Octomvrie	1908 11 Octomvrie
142.325,731	101320317 Reser. metal. aur 90381664 / 41005000 " Trate aur 37300000	127.873,710	127.681,664
370,173	Argint şi diverse monede	397,564	380,861
85.902,078	Portofoliu Român şi străin. . . .	71.948,997	73.907,313
15.448,800 / 20.426,728	*Impr. contra efec. publice 16803000 / " " " în cont-corent 16870133	34 045,265	33.673,133
11.999,924	Fonduri publice	11.999.924	11.999,924
15 806,084	Efectele fondului de reservă . . .	15.465,553	15.465,553
3 253,121	Efect. fond. de amort. imob. şi mater.	3.201.621	3 201,621
5.923,846	Imobile	5.955,686	5.961,058
640,068	Mobilier şi Maşini de Imprimerie .	700 842	701.110
558.696	Cheltueli de Administraţiune . . .	539,000	544,725
106 505,249	Depozite libere	104.077.759	102.038,584
31.500,077	Conturi curente	28.319 220	25.199,132
27.240.539	Conturi de valori	26.843.742	28.045.525
467 901,114		431.368.883	428.800.203
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
23 086,843	Fond de rezervă	24.963,687	24.963,687
3.504,226	Fondul amortis. imob. şi material .	3.764,514	3.772,904
319.409,200	Bilete de Bancă în circulaţiune . .	283 311,250	282.677,990
2.077,070	Profituri si pierderi	2.190,642	2.190,642
1.318,526	Dobânzi şi beneficii diverse . . .	1.061,031	1.156 396
106.505,249	Depozite de retras	104.077,759	102 038,584
467 901 114		431.368 883	428.800,203

Scomptul 5%

* Dobânda 5 1/2%

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à 10 fileri se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii**.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.